

Над шајфуновим ГНЕЗДОМ

База аустријског ваздухопловства Целтвег, надомак Граца, 1. и 2. јула била је домаћин једног од највећих аеромитинга ове године у Европи. Аеродром на којем базирају аустријски борбени авиони последње генерације „тајфун“, посетило је више од 290.000 љубитеља авијације. Летачки програм оба дана трајао је дуже од 10 часова.

Више од 220 ваздухоплова најразличитијих категорија из 22 државе, међу којима и три из Србије – школско-борбени „супергалеб Г-4“, транспортни „антонов 26“ Војске Србије и олдтајмер „галеб Г-2“ Аеро клуба „Галеб“ из Београда, учествовало је на аеромитингу „Airpower 11“, којим је обележено 100 година аустријског ваздухопловства. Уз Аустри-

ју, која је показала скоро све летелице својих оружаних снага, гледаоцима су на земљи и у ваздуху приказани ваздухоплови из Немачке, Италије, Саудијске Арабије, Чешке, Словачке, Пољске, Словеније, Белгије, Хрватске, Турске, Швајцарске, Холандије...

Посебну пажњу посетилаца привукла је шаролика флота једног од најпознатијих аустријских брендова, произвођача напитка „Ред Бул“, у којој се налазе ваздухоплови од рестаурираних борбених авиона из Другог светског рата – „корсер“, „Б-25 мичел“, „П-38 лајтнинг“, луксузног путничког олдтајмера ДЦ-6Б, затим демилитаризованог борбеног хеликоптера „корба“ и млазних „алфа цета“ до најмодернијих „еурокоптер“ хеликоптера и акробатских авиона „екстра“ и „злин“. Куриозитет је представљао микро млазњак „беде БД-5Ј“, коришћен и за снимање филма о тајном агенту 007 Џејмсу Бонду, дужине само 3,8 метара.

Рапе уз рапе с модерним „јаким машинама“ приказана је плејада рестаурираних, старих авиона – доказ стогодишње традиције аустријског и осталих ваздухопловстава. Скоро да нико није остао равнодушан док је у ваздуху посматрао беспрекорно обновљене авионе и хеликоптере о којима је читао у историјским књигама и које је само гледао у документарним филмовима. Реплика трокрилца „фокер“, на коме је летео чувени „црвени барон“ у Првом светском рату, „месершмит 109“, један од најбољих авиона-ловаца свих времена, „месершмит 262“, млазна узданица

СРБИЈА У ЦЕЛТВЕГУ

Бригадни генерал Срето Малиновић, заменик команданта ВиПВО, који је у Аустрији предводио делегацију Војске Србије, сусрео се током манифестације са командантима и представницима ваздухопловства земаља учесница. Оцењујући „Airpower 11“ као одлично и високопрофесионално организовану манифестацију, генерал Малиновић изразио је уверење да ће Министарство одбране и Војска Србије на једнако добар начин следеће године прославити сто година српске авијације. У саставу делегације наше војске били су и представници Команде ВиПВО, 204. и 98. ваздухопловне бригаде, 138. транспортне авијацијске ескадриле и Техничког опитног центра.

Трећег рајха, „хокер Хантер“, „тексан“, већ поменути ДЦ-6Б, „лајнтинг“, „корсер“, „мичел“ само су неки од живих сведока историје, без које данас не би постојали „тајфун“, „грипени“, „хорнети“ и „мигови“.

Врхунац акробатског летења и демонстрације обучености пилота били су наступи акробатских група – гледаоци су имали прилику да виде једину цивилну акро-групу на млазним авионима „брајтлинг џет тим“, коју спонзорише истоимени произвођач сатова, „Турске звезде“ на суперсоничним Ф-5 „тајгер“, швајцарске „Патроли свис“ на авионима истог типа, хрватска „Крила олује“ на „пилатусима ПЦ-9“, и први пут у Европи „Саудијске јастребове“ на „хоуковима“ британске производње, те четири мања и спорија, једнако атрактивна „злина“ у бојама „Ред Була“.

Манифестацију је затворио двадесетпетоминутни наступ италијанске акробатске групе „Тробојне стреле“, на десет авиона „ермаки“ МБ339, завршен у препознатљивом и импресивном стилу – уз оперске арије Паваротија густим димом исписали су тробојку пред више од 150 хиљада људи, који су призор посматрали скоро у тишини.

Српску авијацију на „Airpower 11“ представила је делегација Војске Србије, чији су припадници у изложбеном делу програма приказали школско-борбени авион „супергалеб Г-4“, који су долетели пилоти Техничког опитног центра и транспортни „антонов 26“ из 138. транспортне авијацијске ескадриле. Бројни посетиоци, углавном најмлађи, стајали су стрпљиво у реду како би, бар на тренутак, заузели место пилота у млазњаку или разгледали унутрашњост транспортера.

На статичном делу изложбе посетиоци су могли да виде и рестаурирани бивши војни школско-борбени авион, олдтајмер „галеб Г-2“ из Аеро клуба „Галеб“, с којим су у Целтвег долетели пилоти Милан Маливић и Владимир Бојовић. За ту прилику авион-ветеран обележен је пригодним натписом који подсећа да је тај тип ваздухоплова, својевремено један од најуспешнијих производа домаће авио-индустрије, имао први лет пре пола века. ■

Игор САЛИНГЕР